

An aerial photograph of the Jelgava Valsts ģimnāzija (Jelgava State Gymnasium) school building, a large white multi-story structure with a curved facade. The building is surrounded by greenery, including trees and a red running track. The background shows a residential neighborhood with houses and streets.

Jelgavas Valsts ģimnāzija

Promptu (vaicājumu) ABC

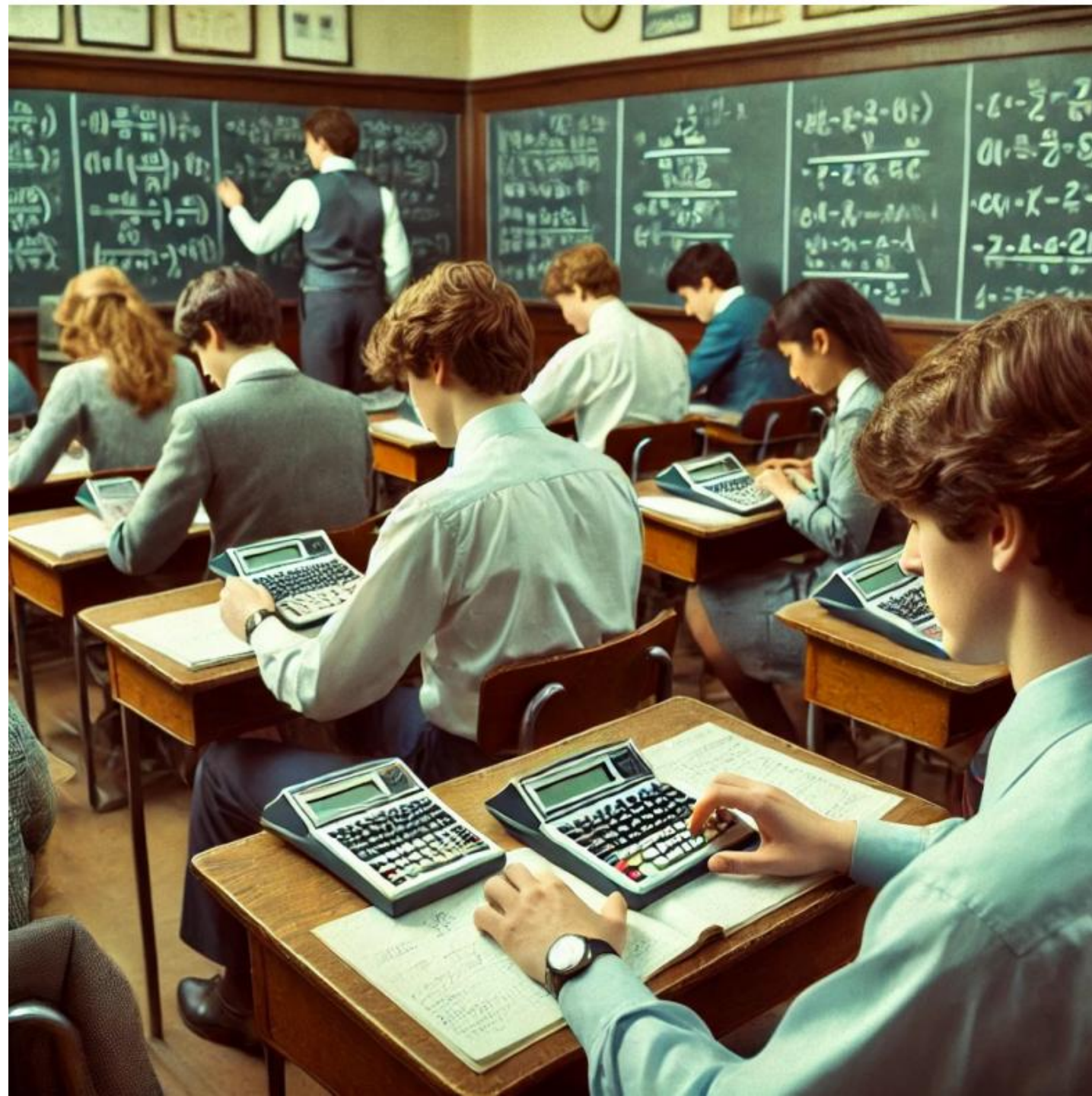
Kārlis Daģis
22.10.2026.

Porto 2025.gada jūlijs

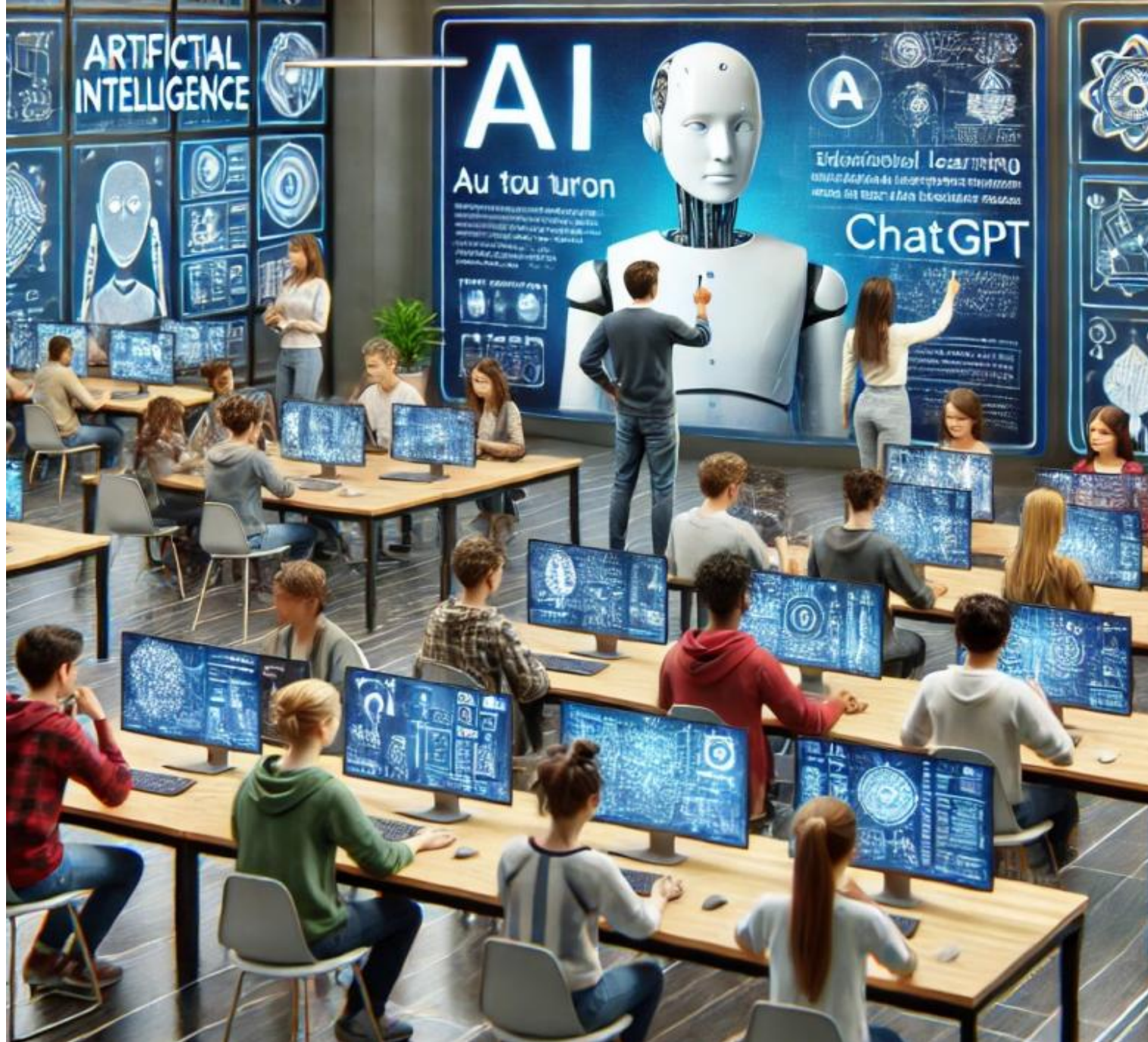

Mākslīgais intelekts

Mākslīgais intelekts (MI) ir datorzinātņu nozare, kas rada sistēmas, kas spēj:

- ▶ mācīties no datiem
 - ▶ risināt problēmas
 - ▶ atpazīt valodu un attēlus
 - ▶ **pieņemt lēmumus līdzīgi kā cilvēks**
-
- ▶ 📞 Telefona balss asistents (Siri, Google Assistant)
 - ▶ 🌐 Automātiskā tulkošana (Google Translate)
 - ▶ 📖 Teksta ģenerēšana (ChatGPT)
 - ▶ 👤 Sejas atpazīšana telefonā

Ģeneratīvais mākslīgais intelekts (ĢMI)

Ģeneratīvais mākslīgais intelekts (ĢMI) ir mākslīgā intelekta veids, kas spēj **radīt jaunu saturu** (piemēram, tekstu, attēlus, mūziku, kodu), balstoties uz datiem, ko tas ir apguvis.

- ▶ ChatGPT - raksta tekstus, dzeju, mācību materiālus.
- ▶ DALL·E / MidJourney - ģenerē attēlus no teksta apraksta.
- ▶ AIWA - komponē mūziku.
- ▶ GitHub Copilot - raksta programmēšanas kodu.

Ģeneratīvais mākslīgais intelekts (ĢMI)

- ▶ **Mākslīgais intelekts** → skolēns, kurš atbild uz jautājumiem, ko iemācījies no grāmatas.
- ▶ **Ģeneratīvais mākslīgais intelekts** → skolēns, kurš pats uzraksta jaunu sacerējumu vai uzzīmē zīmējumu, izmantojot to, ko iemācījies.

Google ir meklētājs, ChatGPT ir sarunu partneris.

	Google	ChatGPT
Kas tas ir?	Meklētājs internetā - atrod saites uz resursiem	Sarunu AI - ģenerē saturu uzreiz
Rezultāts	Lapu saraksts, raksti, video, reklāmas	Gatava atbilde tekstā, tabulā, uzdevumā u.c.
Darbība	Pats skolotājs lasa, apkopo, pielāgo	AI uzreiz pielāgo saturu pēc norādījuma
Elastīgums	Ierobežots - rāda to, kas publicēts internetā	Ļoti elastīgs - var mainīt stilu, auditoriju, formātu
Laiks	Ilgāk - jāšķiro materiāli	Ātrāk - atbildi saņem uzreiz
Kontrole	Skolotājs pats izvērtē avotus	Skolotājam jāformulē labs vaicājums ("prompt")
Tipisks jautājums	"Kas ir fotosintēze?"	"Izskaidro fotosintēzi 7. klases skolēniem ar piemēru un pārbaudes jautājumiem."

Uzdevums - apraksti cilvēkam kā uzzīmēt konkrētu attēlu!

- ▶ Drīkst lietot ģeometrisku figūru nosaukumus un novietojumu, lielumu u.t.t.
- ▶ Nedrīkst saukt lietas īstajos vārdos :D
- ▶ Katrai grupai savs attēls;
- ▶ Laiks 7 minūtes

Laiks lasīt uz zīmēt

- ▶ Grupas samainās ar kartiņām;
- ▶ 1 zīmētājs;
- ▶ 1 lasītājs;

Prompts (vaicājums)

Kas ir prompts? → Teksts, ar kuru mēs dodam ChatGPT uzdevumu.

Kāpēc svarīgi? → Rezultāts tieši atkarīgs no jautājuma formulējuma.

“Pasaki kaut ko par Jelgavu.” → vispārīga atbilde.

“Izstāsti trīs interesantus faktus par Jelgavu, iekļaujot vēsturisku notikumu, ēku un tradīciju.” → konkrēta, noderīga atbilde.

Labi vs slikti prompti

Slikts prompts

“Pastāsti par fotosintēzi.”

“Uzraksti par Latvijas vēsturi.”

“Kas ir dzeja?”

“Palīdzi matemātikā.”

“Pastāsti par klimata pārmaiņām.”

“Pastāsti par futbolu.”

Labs prompts

“Izskaidro fotosintēzi 7. klases skolēniem, izmantojot ēdiena gatavošanas salīdzinājumu, un beigās pievieno 3 testa jautājumus.”

“Uzraksti 5 punktus galvenos notikumus Latvijas neatkarības atjaunošanas procesā (1987-1991), katru īsi izskaidrojot.”

“Izskaidro, kas ir dzeja, un iedod 2 piemērus latviešu dzejnieku darbos, ko varētu izmantot 9. klases stundā.”

“Izskaidro Pitagora teorēmu tā, it kā skaidrotu 8. klases skolēnam, un iedod 1 praktisku uzdevumu ar atrisinājumu.”

“Sagatavo īsu prezentācijas plānu (ar 5 slaidu nosaukumiem un īsu saturu katram), lai 10. klases skolēniem izskaidrotu klimata pārmaiņu cēloņus un sekas.”

“Izskaidro futbola pamatnoteikumus tā, lai 5. klases skolēni tos saprastu pirmās sporta stundas laikā. Iekļauj spēles mērķi, komandas lielumu un 3 svarīgākos noteikumus.”

Promptu tehnikas

- ▶ 1) Dot platformu (eseja, tests, e-pasts)
- ▶ 2) Dot zināšanas (KĀ pusaudzis, kā skolotājs)
- ▶ 3) Dot mērķauditoriju (6.klases skolēniem)
- ▶ 4) Dot detalizētu informāciju (pēc iespējas sīkāku)
- ▶ 5) Dot piemēru (ja ir iespējams)
- ▶ 6) Dot atsauksmi par izvadi. Saunājies ar ChatGPT

VIENMĒR PĀRBAUDI INFORMĀCIJU!!!

Piemēri

"Rīkojies kā 8. klases dabaszinību skolotājs. Izskaidro ūdens aprites ciklu 5 īsos punktos un pievieno vienkāršu ilustrācijas ideju, ko skolēni varētu uzzīmēt kladē."

"Uzraksti īsu stāstu (150 vārdos) par rudens dienu Jelgavā, izmantojot 3 metaforas un vienu pārsteidzošu nobeigumu. Teksts paredzēts 10. klases literatūras stundas diskusijai."

"Sagatavo 20 minūšu sporta stundas iesildīšanās plānu 7. klasei telpās. Iekļauj 3 vingrinājumus kārtībā: sākums - vidus - noslēgums, ar īsu skaidrojumu, kādu muskuļu grupu katrs vingrinājums trenē."

Piemērs

- Kā izglītības satura veidotājs izveido darba lapu par enerģiju veidiem (mehāniskās enerģijas) fizikā ar vairāku atbilžu variantiem, patiesība/meli un šauriem atbilžu rakstīšanu. Kopējais skaits 6 jautājumi. Pielāgo to 8. klases skolēnam un iekļauj arī atbildes jautājumiem.

Piemērs

- Rīkojies kā vietējais iedzīvotājs no Jelgavas, kurš pārzina pilsētas tradīcijas. Ja tu vēlētos aizvest ārzemju draugu, lai viņš nedēļu (pusdienas un vakariņas) iepazītu pilsētas virtuvi, kur tu viņu aizvestu? Ņem vērā ēdienu dažādību un neatkārtoto restorānus vai ēdienus. Iekļauj tālruņa numuru rezervācijām, adresi, saiti, lai pievienotu notikumu Google kalendāram, Google Maps saiti un blakus katram ēdienam norādi informāciju par alerģijām un cenas restorānā.

Jautājumi,
komentāri!

